

[Ove Jensen]

big er der altså sket det, at på grund af kartoffelkuren er huspriserne raslet ned, ret voldsomt endda.

Og så til fru Aase Olesens bemærkninger om, at Glistrup engang har sagt, at Fremskridtspartiet ikke var kommet i Folketinget for at sætte ejendomsskatterne ned. Det er fuldstændig rigtigt, men vi er så sandelig heller ikke kommet i Folketinget for at sætte ejendomsskatterne op, og det er altså det, de er blevet som følge af den 18. almindelige vurdering. Vi har ikke foreslået noget som helst om, at de skulle sættes ned. Vi foreslår heller ikke noget som helst om, at der skal sættes nogen ting ned. Vi foreslår, at virkningen af den 18. almindelige vurdering skal neutraliseres, ikke spor andet. Der er altså ikke forslag om, at der er noget, der skal sættes ned.

Jeg forstod hr. Aagaard sådan, at han ikke rigtig forstod forslaget. Det kan jeg nu ikke se skulle være så svært. Der er 8 linjer i selve forslaget, og hvis hr. Aagaard er i tvivl, kan jeg da læse de sidste to linjer op. Der står: »... de skattemæssige virkninger af den 18. almindelige vurdering af landets faste ejendomme«. Det er udlejningsejendomme og private ejendomme, og hvad der ellers er tale om. Det gælder altså samtlige ejendomme.

Hr. Lenger fra SF var inde på, at der ingen dokumentation var i bemærkningerne osv. Man kunne stille det spørgsmål til hr. Lenger, om han vil benægte, at de stigninger, som vi har gjort opmærksom på ville ske som følge af den 18. almindelige vurdering, har fundet sted. Det har de jo. Det må være dokumentation nok i sig selv.

De stigninger har fundet sted, og de burde ikke have fundet sted. Det har skabt store problemer for mange ejere af landbrug og villaer og virksomheder, ejendomme i det hele taget, og derfor er det beskæmmende, at Folketinget ikke vil være med til at løse disse problemer.

Man skal også huske på, at befolkningen har fået disse skattestigninger oven i alle de andre stigninger, som et stort set enigt Folketing har gennemført, og derfor er det forkasteligt, at den nu oveni skal have disse stigninger i ejendomsskatterne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 57:

Forslag til folketingsbeslutning om afbødning af prisstigningerne på olie, benzin, el m.v. Af Dohrmann (FP) m.fl. (Fremsat 19/11 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Fremskridtspartiet foreslår, at alle afgifter af energi nedsættes til niveauet, der var gældende før gennemførelsen af påskepakken. Det begrundes med hensynet til grænsehandelen. Nu hører vel hverken kul, petroleum eller elektricitet med til de mest eftertragtede varer i grænsehandelen, og ud over benzinsalget og dieselsalget til udlændinge tvivler jeg meget på at energiafgifterne skulle have nogen som helst selvstændig betydning for grænsehandelsproblemerne. Danskernes lyst til at tage på grænsehandel skal man nok lede efter andre steder i afgiftssystemet.

Sagen er jo den, at regeringen og Folketinget sidste år to gange har været nødsaget til at foretage økonomiske indgreb. Formålet har helt klart været at tilvejebringe en mere gunstig udvikling i betalingsforholdet over for udlandet. Disse indgreb kan man beklage, men de har været nødvendige, og det er de fortsat. Tænker man sig energiafgifterne nedsat, som det her foreslås, vil det betyde en sådan udpumpning af købekraft, at det vil medføre en alvorlig svækkelse af betalingsbalancen. Dette vil ikke være acceptabelt. Og hertil kommer, at grænsehandelsproblemet jo overhovedet ikke hermed ville blive løst.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Regeringen kan derfor ikke støtte Fremskridtspartiets forslag. Vi vil fortsat leve op til den aftale, som vi har indgået med Det Radikale Venstre om energiafgifterne. Efter aftalen skal spørgsmål om eventuel regulering af energiafgifterne tages op to gange årligt, henholdsvis pr. 1. oktober og pr. 1. april, på baggrund af udviklingen i råoliepriserne og dollarkursen i de foregående to måneder.

Vi drøfter altså eventuelle justeringer næste gang pr. 1. april.

Hans Hækkerup (S):

Jeg vil godt starte med at sige, at vi ikke kan støtte Fremskridtspartiets forslag i den form, der foreligger her. Vi er tilhængere af, at tilskyndelsen til at spare på energi fastholdes ved, at afgifterne forhøjes i en situation med faldende energipriser på verdensmarkedet.

Til gengæld vil jeg også gerne understrege, at sandheden jo er, at energipriserne det sidste år klart har ligget over niveauet fra marts 1985. Det viser faktisk de tal, som skatte- og afgiftsministeren har været så flink at sende udvalget her umiddelbart før debatten.

Den reguleringsmekanisme, som regeringen og Det Radikale Venstre har aftalt, og som skatteministeren omtalte, har jo netop i disse dage haft lejlighed til at bevise, at den intet er værd. Folk har jo i denne vinter haft energiudgifter, der har ligget over, hvad man var vant til, men alligevel har den aftale, regeringen og de Radikale har lavet, og som fru Bente Juncker fra CD var så stolt af, dengang den blev lavet – jeg tror oven i købet, hun kaldte det en garanti – jo netop vist sig intet at være værd i denne situation.

Derfor vil jeg gerne understrege, at regeringen og de Radikale øjensynlig kun kan finde ud af at sætte afgifterne op. De har øjensynlig kunnet finde ud af det i en sådan grad, at vi har fået det højeste skattetryk nogen sinde i danmarkshistorien. Men på trods af, at energipriserne altså nu ligger over marts 1985-niveauet, kan regeringen og de Radikale ikke finde ud af at sætte afgifterne ned, når det er nødvendigt. Og hvis de ikke kan finde ud af det, så må Socialdemokratiet og de andre partier herinde påtage sig den opgave.

Jeg vil også gerne understrege, at når man fører den afgiftspolitik, som regeringen har ført, så er det i hvert fald en absolut nødvendig forudsætning, at den sociale balance er i orden. Vi har gang på gang rejst kravet om, at fradraget for kørsel mellem hjem og arbejde skulle reguleres. Vi har rejst kravet om sociale kompensationer til pensionister, arbejdsløse, efterlønsmodtagere og andre svage grupper, der er blevet ramt af disse afgiftsforhøjelser. Regeringens egne tal, som de er fremkommet her i dag, viser klart og tydeligt, at f.eks. en arbejdsløs, der bor i en fjernvarmefyret lejlighed, har en betydelig højere varmeudgift, end den arbejdsløse havde i marts 1985, uden at han har fået en krone mere til rådighed, idet regeringen har fjernet reguleringen af arbejdsløshedsdagpengene.

Vi mener, der er behov for disse sociale kompensationer. Det har regeringen og de Radikale ikke villet være med til. Derfor stiller Socialdemokratiet forslag i Folketinget, som sikrer, at arbejdsløshedsdagpenge, efterlønsatser, SU, pensioner og sygedagpenge forhøjes. Jeg synes, det ville have klædt regeringen og dens støtteparti, hvis de havde været med til at fremsætte et sådant forslag.

Aagaard (KF):

Umiddelbart er det sikkert et populært forslag, Fremskridtspartiet her fremsætter om, at alle energiafgifter nedsættes til niveauet, som var gældende før påskepakkens vedtagelse. »Populært« skal forstås på den måde, at vi alle meget hurtigt glemmer, hvad vi betalte for de pågældende produkter bare én sæson tilbage, hvorfor mange sikkert opfatter afgifterne som årsag til den høje pris netop nu på de forskellige produkter.

Jeg vil dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at udgangspunktet for regulering af afgifter er prisniveauet i foråret 1985, og ser vi bare på fyringsolie og 98 oktan benzin, så har udviklingen ifølge det svar i skatte- og afgiftsudvalget, som vi netop har modtaget fra skatteministeren, til dato været den, at fyringsolie, som den 1. april 1985 kostede 3.980 kr., for et år siden, den 1. april 1986, kostede 4.020 kr., og i dag – eller rettere sagt den 22. januar 1987, som er datoen for det tal, vi har fået opgivet – er prisen 4.140 kr., altså en stigning fra 1985 til nu på 160 kr. for 1.000 l. For benzin er de tilsvarende tal

[Aagaard]

6,42 kr., 6,65 kr. og 6,67 kr., en stigning på 25 øre. Altså en meget jævn udvikling over 2 år, hvilket i sin tid også var hensigten med afgifterne. Det er derfor min helt klare opfattelse, at den aftale, der er indgået, også vil blive overholdt med hensyn til en regulering, når vi når frem til den 1. april.

Som ministeren også understregede, er dette indgreb ikke foretaget for at genere, men helt klart for at medvirke til en mere gunstig udvikling i betalingsbalancen over for udlandet, et formål, som bestemt ikke er opfyldt endnu, men det tror vi absolut vil ske i løbet af indeværende år.

Jeg kan være enig med forslagsstillerne i, at afgiftsforhøjelsen på bl.a. benzin har været med til at øge interessen blandt danskerne for at foretage indkøb syd for grænsen, men jeg er uenig i den opfattelse, som Fremskridtspartiet tilsyneladende har, at en nedskrivning af energifgifterne til niveauet før påskepakkens vedtagelse vil ændre den for Danmark negative udvikling i grænsehandelen. Det Konservative Folkeparti ønsker ikke at medvirke til gennemførelse af øjeblikkestemningshovsaforslag, som højst kan give lappeløsninger på de urimeligheder, der i dag findes.

Derfor ser vi frem til forslag fra det udvalg, som skatteministeren nedsætter til at kulegrave afgiftssystemet, og som forhåbentlig vil komme frem med konstruktive forslag til ændringer. Ligeledes har jeg stor tillid til det udvalg, som Det Konservative Folkeparti har nedsat, og som for øjeblikket arbejder hen imod et forslag til en mere markedsorienteret afgiftspolitik, vel at mærke uden provenutab. Vi er indstillet på at søge grænsehandelens store følgeproblemer løst på en konstruktiv og langsigtet måde, som kan skabe bred tilslutning i det danske Folketing og respekt hos vore naboer.

Med disse bemærkninger skal vi afvise dette forslag.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg forstod af hr. Aagaards indlæg, at han havde haft lejlighed til at læse det bilag, der er kommet fra skatteministeren med ajourførte beregninger over energipriserne, men jeg forstår også, at hr. Aagaard kun nåede til de første kolonner, for de næste kolonner

viser jo klart, at der fra marts 1985 til november 1986 – og det er øjensynlig de nyeste tal, man har i Skatteministeriet – har været tale om en klar stigning for fjernvarme og for el.

Bilaget viser også, hvis man ser på energipriserne i alt – og det er måske den mest interessante kolonne, hr. Aagaard – at prisniveauet i november 1986 klart ligger over marts 1985.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Aagaard: mener hr. Aagaard virkelig, at der ligger nogen garanti i den aftale, der er indgået? Folk har i denne måned haft høje udgifter, både hvis de har fjernvarme, og hvis de har olie-fyr. Man har haft høje varmeudgifter, men på trods af det er der jo ikke tale om, at den mekanisme, man har aftalt sammen med de Radikale, vil give nogen form for kompensation. Folk bliver jo snydt.

(Kort bemærkning).

Aagaard (KF):

Jeg kan svare hr. Hans Hækkerup, at jeg er helt overbevist om, at den aftale, der er indgået, også vil blive overholdt, hvad angår en regulering pr. 1. april.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg håber da så sandelig, at regeringen og de Radikale vil overholde den aftale, de har indgået, men det er sådan set ikke det, der er spørgsmålet nu. Spørgsmålet er: vil de mennesker, der har haft ekstra store brændselsudgifter i denne vinter, få nogen form for kompensation?

Skrumsager Skau (V):

Fremskridtspartiet har her fremsat et forslag om, at flere af energifgifterne for at fjerne den utilsigtede grænsehandel skal nedsættes til det niveau, de havde ved vedtagelsen af påskepakken.

Jeg er ikke helt sikker på, at forslaget vil være til megen hjælp til løsning af de problemer, som Fremskridtspartiet beskriver, og som jeg i vid udstrækning også mener vi skal forsøge på at få løst. Jeg mener heller ikke, de bliver løst ved den, skal vi kalde det trylleformular, som Fremskridtspartiet har i sit forslag; det vil være en illusion at tro det. De

[Skrumsager Skau]

to sidste økonomiske indgreb er foretaget for at rette op på landets økonomiske situation og blev tilrettelagt således, at de ville ramme jævnt og sikre et mindre energiforbrug og dermed være med til at formindske importen af energi; og det skulle også medføre en mindre miljøbelastning. Vi har med hensyn til reguleringer en klar aftale med de Radikale. Vi så på dem i oktober sidste år, og vi skal nu igen se på dem i april måned.

Den forhøjelse, vi har gennemført ved de økonomiske forlig, tror jeg er blevet overdimensioneret noget, måske ved pressens hjælp. Og det er jo især ved den ene grænse, vi har haft og har nogle problemer, selv om der jo også er store prisdifference på benzin mellem Sverige og Danmark.

Jeg vil også gerne nævne, at det forlig, som blev lavet dengang på det område, har medført andre vanskeligheder, som også er blevet nævnt, og som jeg også føler vi må se på. Det gælder f.eks. visse områder i landdistrikterne, som i denne vinterkulde er hårdt belastede. Derfor er det glædeligt, at vi også har fået gennemført, at der skal gives varmehjælp til pensionisterne i alle områder af landet.

Som alle ved, er Venstre også i gang med at se på de forskellige problemer og vurdere, hvor store skævhederne er, og også vurdere, hvilke muligheder vi har for at rette op på tingene. Dette arbejde er ikke afsluttet endnu. Vi har også med glæde set og også støttet ideen om det udvalg, som skatteministeren har nedsat, og her vil vi også gerne bidrage med forskellige forslag.

Men dette forslag fra Fremskridtspartiet kan vi ikke støtte.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

På dette tidspunkt af debatten bliver jeg nødt til at spørge både de Konservative og Venstre, om de forventer, at det arbejde, de er i gang med i de udvalg, de har nedsat, bliver færdigt inden april måned, hvor man alligevel skal revidere afgifterne, for ellers er der jo ikke nogen grund til at lave de udvalg.

Og så kunne jeg godt tænke mig at høre, hvorfor i alverden Socialdemokratiet ikke kan tilslutte sig vores forslag. Hr. Hans Hækkerup kom med en masse udenomssnak og sagde, at der skulle gives kompensation, og

jeg ved ikke hvad, og han kom ind på en hel masse andre lovforslag. Det, det drejer sig om, er en nedsættelse her og nu af afgifterne bl.a. på energi, det, der i øjeblikket piner den danske befolkning midt i vinterkulden. Hvorfor i alverden kan Socialdemokratiet ikke tilslutte sig vores forslag, for som jeg hørte hr. Hans Hækkerups videre bemærkninger, var der faktisk forståelse for det? Men jeg hørte også, at han indledte med at sige, at han ikke kunne tilslutte sig forslaget, og så kunne jeg godt tænke mig at vide: hvorfor ikke?

Jeg vil også gerne have svar på dette med de nedsatte udvalg. Er det noget, der kommer på denne side af folketingsvalget eller i hvert fald inden april, hvor man alligevel skal tage afgifterne op til revision?

Thoft (SF):

Lad mig slå tre kendsgerninger fast straks. Folk får for det første i disse dage nogle kæmperegninger for deres varme. Det skyldes dels prisstigninger, det skyldes dels afgiftsstigninger, og det skyldes dels den kolde vinter. Der er behov for støtte og hjælp til folk med små indtægter.

Den anden kendsgerning, jeg straks vil slå fast, er, at SF hverken har lod eller del i denne regerings økonomiske politik. Vi har med hænder og fødder stemt imod regeringens afgiftsforhøjelser, som har været asociale – og det er så den tredje kendsgerning – og i deres præcision over for de bedst stillede har fungeret som en haglbøsse afskudt på lang afstand.

Vi kan derfor i princippet tilsige Fremskridtspartiet støtte til forslaget, men dermed er alt nu ikke sagt, for det er jo ingen hemmelighed, at SF ikke er modstander af høje energipriser.

Men et af problemerne i forbindelse med de høje energipriser er jo bl.a. den manglende kontrol med olieselskaberne. Den månedlige kontrol blev afskaffet, da priserne begyndte at falde, og dagspressen har klart dokumenteret, at selskaberne har scoret meget store gevinster. Hvis det er sådanne ting, der er skyld i høje oliepriser, vil jeg gerne sige, at vores interesse er stærkt svækket. Der er behov for yderligere kontrol med olieselskaberne, og derfor kommer SF om kort tid med et

[Thoft]

initiativ for at styrke priskontrollen med netop disse selskabers kæmpeprofitter.

De høje energifgifter, som vi er tilhænger af, må opkræves socialt. Vi må sikre, at et vist minimumsforbrug friholdes for de store afgifter, og så må vi belægge frådserne med særlig stor afgift. Det vil netop være med til at opmuntre til besparelser, og vi vil prøve at kigge på disse muligheder i udvalget.

Vi er heller ikke, kan jeg godt nævne i parentes, særlig tilfredse med, at erhvervslivet i dag bliver fuldstændigt friholdt for energifgifterne. Sådan er det jo. De kan jo fratække energifgifterne i momstilsvaret med den begrundelse, at det skulle støtte eksporten, men af en eller anden underlig grund friholder man også butikshandelen, og det er nu meget lidt, butikshandelen deltager i eksporten. Også sådanne ting vil vi prøve at kigge på under udvalgsarbejdet.

Staten får i disse måneder et ekstra prove nu ind fra afgifterne på grund af den meget kolde vinter, og det er kun ret og rimeligt, at denne merindtægt vender tilbage til forbrugerne. Men jeg vil godt understrege, at det efter vores opfattelse bør være de dårligst stillede forbrugere, som bør have pengene. Også det vil vi prøve at få belyst under udvalgsarbejdet.

Regeringen har jo i den senere tid haft travlt med at uddele valgpræmier. Jeg kunne måske til fri afbenyttelse for regeringen foreslå en varmecheck til samtlige skatteydere, det var måske en idé, og hvis man så også fremskød udbetalingen af det særlige børnetilskud, som kommer 1. juli inden valgdatoen, var der måske håb om, at regeringen kunne købe sig den nødvendige goodwill til at fortsætte, for ellers er jeg ikke sikker på, at regeringen får lov til at fortsætte.

For at nu ingen skal misforstå SFs synspunkter, skal jeg altså, samtidig med at jeg tilsiger støtte til Fremskridtspartiets forslag, understrege, at SF ikke er modstander af høje energipriser, men når byrderne lægges så skævt, som det er sket under denne regering, kan vi godt støtte forslag om fjernelse af de afgifter, som vi da også i sin tid stemte imod.

Aase Olesen (RV):

I modsætning hertil kan jeg jo sige, at Det Radikale Venstre stemte for energifgifterne. Det gjorde vi af betalingsbalancehensyn, og

det gjorde vi af energipolitiske hensyn, og vi agter naturligvis at holde den aftale til punkt og prikke.

Nu er dette forslag lidt løjerligt, for det handler om afgifter på fyringsolie, diesellole, petroleum, benzin, el og andre energiformer, men bemærkningerne handler mest om grænsehandel. Jeg ved ikke, om der er indgået et forlig i Fremskridtspartiets gruppe, eller hvad det handler om, men da hr. Aagaard og andre har talt meget om, hvad man ville gøre for grænsehandelen og for de Konservatives afgiftsudvalg, vil jeg lige minde hr. Aagaard om, at EF-Kommissionen for nylig er kommet med en handlingsplan for 1987-89 om nedsættelse af tobaksforbruget, herunder om tobaksafgifterne, og det handler i hvert fald ikke om at sætte afgifterne ned. Det håber jeg hr. Aagaard er opmærksom på.

Bente Juncker (CD):

På CDs og Kristeligt Folkepartis vegne skal jeg sige, at vi henholder os til den aftale, regeringen og Det Radikale Venstre har indgået.

Dernæst vil jeg gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, hr. Hans Hækkerup, at jeg aldeles ikke har været stolt af, at man måtte lave det indgreb - overhovedet ikke. Der var tale om nødvendighedens lov, for at det hele skulle køre og budgetterne holdes. Det er ikke noget, jeg har været meget stolt af, men det har simpelt hen været nødvendigt. Hr. Hans Hækkerup ved også udmærket godt, at der er noget, man må, og noget, man ikke må, når man engang får et regeringsansvar.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg forstår da godt, at fru Bente Juncker ikke er stolt af det, hun har været med til at lave - det forstår jeg overordentlig godt - men jeg kunne godt tænke mig at spørge CDs ordfører, hvad CD vil sige til de pensionister, der nu modtager deres olieregning for januar måned. Prisen på olie har været højere, end den var i marts 1985, og temperaturen har været så lav, at olieregningen er blevet meget større. Fru Bente Juncker fortalte i sin tid, at CD havde fået en garanti fra regeringen om, at afgifterne ville blive sat ned,

[Hans Hækkerup]

hvis man kom i den situation. Men hvad er sandheden? At den garanti intet er værd.

Albrechtsen (VS):

Jeg synes, det er rigtigt af Fremskridtspartiet at fremsætte et forslag som det foreliggende, men det havde været tjenligt for sagen, om Fremskridtspartiet havde ladet være med at sammenblende denne sag med spørgsmålet om grænsehandel, for det kan den jo i hvert fald under ingen omstændigheder have noget videre at gøre med.

Derfor vil jeg alene tale om selv beslutningsforslagets tekst og ikke om bemærkningerne. Bemærkningerne er i alt væsentligt noget vrøvl, men teksten kommer vi ikke uden om, for den rammer et præcist problem, nemlig de asociale afgiftsstigninger, som blev gennemført med disse pakker og forhøjet med den seneste omgang suppe her i efteråret.

Regeringen har aldrig lagt skjul på, at sigtet var asocialt – regeringen har ikke selv brugt det udtryk, men den har aldrig lagt skjul på, at det ville ramme i form af huslejestigninger, og at det f.eks. også ville ramme lavtlønnede og arbejdsløse for den sags skyld, altså mennesker, der ikke har råd til at betale disse huslejestigninger. Under debatterne har statsministeren over for os bekræftet, at det sandelig også var meningen, og at man derfor ikke ville være med til at give compensationer. Derved var man også lige ved at smadre Kristeligt Folkeparti – det lykkes ikke helt, men det ramte Kristeligt Folkeparti hårdt og velfortjent.

Man kan altså ikke sige, at regeringen var decideret hyklerisk, for det var et klart politisk formål at ramme på den måde, man gjorde. Men Det Radikale Venstres argumentation var bemærkelsesværdig, for Det Radikale Venstre hævdede, at der ikke var brug for sociale compensationer, for der ville ikke komme nogen huslejestigninger – det var det bærende radikale argument. Men når vi så dokumenterede huslejestigninger – og de er veldokumenterede – fik vi som foreløbigt svar – jeg husker, at fru Lone Dybkjær stod her i salen og underholdt med denne sag – at der ikke var nogen huslejestigninger. Når vi så havde dokumenteret dem grundigt, kom fru Lone Dybkjær med den forklaring, at de var energipolitisk bestemt. Når vi så spurgte,

hvordan man kan motivere folk, der f.eks. bor op og ned ad et stort kulkraftværk, til at ændre energipolitik og nedlægge deres kulkraftværk ved, at man sætter afgiften op, så blev man os naturligvis svar skyldig, og så gik Det Radikale Venstre tilbage til den gamle argumentation, nemlig at der slet ikke var nogen huslejestigninger. Og sådan kørte det faktisk i ring under den debat i ganske lang tid. Det korte af det lange var altså også, at Det Radikale Venstre var ude af stand til at begrunde, forklare og især retfærdiggøre, at specielt lavtlønnede mennesker skulle rammes af den stigning i boligudgiften, som afgiften har ført til.

Men vores synspunkt er det samme, som det var dengang, nemlig at det var en alvorlig fejltagelse, Det Radikale Venstre begik. Man skal jo ikke glemme, at det er Det Radikale Venstre, der har ansvaret for, at vi står med disse stigninger. Det Radikale Venstre var direkte tilhænger af ordningen, mens andre partier som f.eks. Kristeligt Folkeparti dog strittede imod. De tog ikke den konsekvens, som hr. Arne Bjerregaard var ene om at tage, men strittede dog imod, mens Det Radikale Venstre altså direkte mente, at det var en god idé at ramme folk på den måde.

Vi vil gerne med Det Radikale Venstre diskutere muligheder for en løsning, men vi må kræve, at Det Radikale Venstre erkender som punkt 1, hvad der skete dengang, og hvad der stadig væk sker, nemlig at dette her rammer de forkerte, at det rammer f.eks. lavtlønnede og arbejdsløse lejere. Hvis vi kan få den erkendelse i dag, må det næste skridt, vi må kunne forlange af Det Radikale Venstre, være, at det også går ind i en diskussion med os om, hvordan vi så skal løse problemet.

Hvis Det Radikale Venstre så siger: jamen det er en forudsætning for os, at der stadig væk bliver et energipolitisk sigte i afgiftspolitikken, vil vi meget gerne diskutere det med Det Radikale Venstre. Men vi vil ikke godkende og acceptere den asociale og skæve virkning, som her blev gennemført, og på det punkt må vi stå fast og insistere. Hvis Det Radikale Venstre opretholder det synspunkt, må man bare konstatere, at det er arbejderflertallet, der må lave afgifterne om, så de bliver både socialt og energipolitisk rigtigt virkende. I øjeblikket er de hverken det ene eller det andet.

Arne Bjerregaard (KRF):

Jeg mener ikke, at energifgifterne har nogen særlig betydning for grænsehandelen, som det er fremført i bemærkningerne til beslutningsforslaget. Jeg synes ikke, bemærkningerne er særlig velvalgte.

Alligevel må jeg erkende, at jeg vil støtte ethvert forslag, der nedsætter afgifterne på livsforbrødenheder. Varme i det klima, vi har her i Danmark, er en lige så stor livsforbrødenhed som rugbrød og andre fødevarer. Er der nogen, der kan forestille sig, at man her i Danmark skulle lægge en afgift på 200 pct. af varens pris på fødevarer? Jamen det er det, man har gjort her, og det er det, man fastholder som en samfundsøkonomisk nødvendighed. Jeg synes, man skulle have taget skridtet fuldt ud og sagt: vi tager det generelt og laver den momsforhøjelse, man talte om, og som jeg i sin tid påviste var betydelig bedre for de svageste grupper i samfundet end denne afgift.

Endelig må jeg sige om reguleringsmekanismen, at den, så vidt jeg har forstået det, gik ud fra det højeste niveau nogen sinde. I selve oplægget var det 1. marts, og jeg går da ud fra, at det er 1. marts, man skal gå ud fra, når det står i oplægget. Derfor er hr. Aagaards betragtning helt forkert, for i dag er olieprisen ca. 400 kr. højere pr. 1.000 l, end den var dengang. Men da det passede ind i argumentationen, flyttede man det en måned frem. Jeg kan ikke se nogen mening i, at forbrugerne for, som man siger, at holde en rimelig højde på energiprisen skal betale for det højeste niveau, der nogen sinde har været i danmarkshistorien, altså at det skal være det rigtige niveau at lægge energifgifterne på. Jeg forstår stadig væk ikke argumentationen. Jeg forstår stadig væk ikke, at man vil være det bekendt socialt.

Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, når det nu i den seneste tid siges, at man skal komme landsbyerne til hjælp, for hvem er det, dette her rammer hårdest? Det er skam de vindomsuste landsbyer, hvor man både har transportudgifterne og de højeste varmeudgifter, og hvor man oven i købet igennem elafgifter må betale for, at de, der bor i byerne, kan få billig kraftvarme. Det er jo de nøgne kendsgerninger. Jeg synes altså, der er noget ulogisk i, at man den ene dag vil straffe landsbyerne og nedlægge dem via afgifter

for den næste dag at sige: nu skal vi endelig passe på dem. Det er for mig at se særdeles hyklerisk.

Derfor vil jeg med næb og kløer, uanset at andre ikke synes, det er rigtigt, arbejde imod det, som jeg mener er det mest asociale, der er vedtaget herinde i en årrække.

Samtidig påstås det, at pensionisterne er fritaget. Selvfølgelig er de ikke fritaget. Det er kun dem, der ikke har en pind ved siden af, der er fritaget. Har de bare 9.000 kr. ved siden af i indtægt, får de ingen varmhjælp. Har de i visse kommuner bare 25.000 kr. på en bankbog til uforudsete udgifter, får de heller ikke 1 krone i tilskud til varme. Jeg synes, det skulle gøre indtryk på nogle af dem, som er så ihærdige tilhængere af denne energipolitiske målsætning, at vi dog har noteret en del dødsfald på grund af manglende varme hos pensionister den sidste måned. Men det gør sikkert ikke indtryk.

Øg lad mig da endelig sige noget om det asociale. Det kan man hurtigt regne ud. Afgiften belaster en indkomst på 100.000 kr. med 7 pct. af den totale indkomst. De, der har 300.000 kr., belastes selvfølgelig med 2½ pct. – det er hurtigt regnet ud. Det viser klart det asociale perspektiv i det. Hvis nogen kunne forklare mig den energipolitiske målsætning i afgiften, ville jeg så sandelig gerne høre, hvad det er for en energipolitisk målsætning, der ligger i denne afgift, og hvad det er for en energipolitik, man har ført efter gennemførelsen af disse afgifter. Så vidt jeg har kunnet se, er anlæg af såvel vindmøller som biogasanlæg gået ned efter indførelsen af denne afgift.

Dohrmann (FP):

Nærværende forslag er fremsat i tillid til, at folketingsmedlemmer, når de bevæger sig rundt omkring i landet, udtrykker nogenlunde den samme holdning som den, der kommer frem her i folketingssalen. Derfor vil jeg gerne sige tak til ordførerne for SF og VS og til hr. Arne Bjerregaard. Derudover har jeg faktisk ikke nogen at takke. Men jeg må selvfølgelig konstatere, at nogle af de medlemmer, der udtalte sig stærkt kritisk om påskepakken og de store afgiftsforhøjelser, har én holdning, når de er herinde i folketingssalen, og en anden, når de kommer hjem i deres valgkredse eller kommer ud til møder.

[Dohrmann]

Jeg skal selvfølgelig ikke bebrejde skatteministeren, at han ikke har ændret opfattelse, men vil blot sige, at skatteministerens bekymring over udpumpning af købekraft, som ministeren udtrykte det, ikke harmonerer ret meget med det, vi har oplevet inden for de sidste dage i forbindelse med overenskomsterne inden for det offentlige område. Derfor er ministeren og jeg i bund og grund uenige om det formål, ministeren mener de store energiafgifter tjener. Og når ministeren fastholder, at reguleringen først skal finde sted pr. 1. april, er det om ikke udenomssnak så i hvert fald helt klart hensigten, at folk simpelt hen skal ribbes ind til skindet for at holde deres boliger opvarmede. Det synes vi er så umoralsk, at vi i det mindste vil gøre dette forsøg på at få de høje energiafgifter sænket.

Både ministeren og andre har været inde på, at de forhøjede energiafgifter intet som helst har med grænsehandel at gøre. Jamen det viser med al tydelighed, at man egentlig ikke er klar over konsekvenserne af de love, man vedtager herinde. Jeg kunne i den forbindelse udmærket have skrevet hele vores begrundelse for, at vi i sin tid stemte imod påskepakkens afgiftsforhøjelser, af. For hvis der er noget, der har ødelagt grænsehandelen og fremmet butiksdøden, vel at mærke på den danske side af grænsen, er det påskepakkens afgiftsforhøjelser. I en bred stribe nord for grænsen har vi oplevet, at tankstationer er lukket, at der er blevet fyret i hundredvis af ansatte, at nøglen er blevet drejet rundt ikke alene på tankstationer, men også hos mindre købmænd, for der sker nemlig det, at folk selvfølgelig kører ned og henter benzin, som er blevet den helt store slagvare i Vesttyskland, og mens den ene af ægtefællerne holder i kø og venter på at komme til, går den anden ud og foretager indkøb af de dagligvarer, som man normalt ville have købt hos den lokale købmand. Derfor har påskepakkens energiafgifter betydet enormt meget for hele opsvinget af grænsehandelen. Og det ved skatteministeren udmærket godt. Det var bl.a. også derfor, at skatteministeren for ikke så længe siden fremsatte et forslag om at sænke afgifterne på de mindre fjernsyn. Det støttede vi, ikke fordi vi tror, det vil ændre ret meget, men det var trods alt en lille bitte ting. Men hvis påskepakkens afgiftsforhøjelser ikke var blevet gennemført, havde mini-

steren heller ikke haft nødt til at sænke afgifterne på tv-apparaterne. Sådan hænger det sammen, og det er derfor, bemærkningerne til vores forslag indeholder så meget vedrørende grænsehandel.

Den store overraskelse blandt de enkelte ordførere var vel egentlig den socialdemokratiske ordfører. Socialdemokratiet stemte jo sammen med os andre imod afgiftsforhøjelserne, og i dag hører vi også den socialdemokratiske ordfører på samme måde som de andre ordførere påpege alle de urimeligheder, som påskepakken og afgiftsforhøjelserne har medført, men alligevel indleder hr. Hans Hækkerup sandelig med at sige, at han ikke kan støtte Fremskridtspartiets forslag. Og dermed er Socialdemokratiet jo faktisk regeringens afgiftspolitiske garant – sådan må det betegnes.

Efter de udtalelser, der bl.a. er faldet fra formanden for Kristeligt Folkeparti, som desværre ikke er til stede her i dag, men som har fyldt dagspressen med sine pæne udtalelser om, at nu skulle energiafgifterne sænkes, for folk frøs – hele næstekærligheden kom frem i de rørende udtalelser, formanden er citeret for i dagspressen – er det helt klart, at ikke alene hr. Arne Bjerregaard, men også resten af Kristeligt Folkeparti på trods af fru Bente Junckers udtalelser her i dag nærmest er moralsk forpligtede til at støtte Fremskridtspartiets forslag.

Som bekendt var der kun en enkelt stemmes flertal, da påskepakken blev vedtaget, og det var hr. Breckmann, som sad og skældte ud dernede på sin plads, da han mere eller mindre blev voldtaget til at stemme for den.

Det er derfor, Socialdemokratiet i dag optræder i rollen som regeringens garant vedrørende forhøjelse af afgifterne. Og det synes jeg ærlig talt er en af de største overraskelser, der er kommet.

Regeringen kan kun finde ud af at sætte afgifterne op, sagde hr. Hans Hækkerup. Jeg må så konstatere, at Socialdemokratiet kun kan finde ud af at stemme imod, hvis der vel at mærke ikke findes et flertal imod. Men den dag, hvor der er en chance for at få det ændret igen, melder Socialdemokratiet pas, og så erklærer man sig parat til at støtte regeringspartiernes afgiftspolitik – trods nogle mindre småting, der bliver nævnt i forbifarten.

[Dohrmann]

Dernæst vil jeg gerne sige til hr. Skrumsaer Skau, at det dér med at nedsætte udvalg er blevet vældig populært, og jeg ved, at både Det Konservative Folkeparti og Venstre har nedsat et udvalg. Men som fru Pia Kjærsgaard spurgte, ville det være meget betryggende, hvis man kunne få at vide, hvornår man egentlig regner med at de udvalg når frem til det ene eller det andet. Personlig føler jeg mig temmelig sikker på, at disse udvalg alene bliver nedsat med det formål at forhale tiden og komme med nogle udtalelser udadtil, som måske kan få nogle til at stemme på det samme parti, som de stemte på ved sidste valg.

Hr. Thoft fra SF var meget regulær, for han sagde direkte, at han mente, man nok i visse situationer skulle støtte sig til energifgifter, men at de nuværende afgifter medførte nogle skævheder, som bevirkede, at SF ville fastholde sin holdning og altså støtte det foreliggende forslag. Det synes jeg er prisværdigt. Vi har vore forskellige politiske opfattelser, men al den stund der ikke er sket nogen nævneværdige ændringer – i hvert fald ikke i positiv retning – siden forslagene blev vedtaget, er det regulær politik, når man fastholder den opfattelse, man nu engang havde.

Hr. Albrechtsen mente på samme måde som mange andre ordførere, at det ikke havde nogen betydning for grænsehandelen, og det har jeg sådan set besvaret.

Jeg vil gerne slutte med igen at sige tak for den tilslutning, der har været, og opfordre Socialdemokratiet til at overveje sagen nok en gang.

I øvrigt vil jeg til allersidst stille et spørgsmål til skatteministeren. I forbindelse med påskepakkens indførelse fik folk smag for at køre over på den anden side af grænsen og hente billig fyringsolie, og det blev af toldvæsenet betraget som fuldt legalt, at man hjemførte fyringsolie for op til 2.800 kr. Men fra den ene dag til den anden fandt skatteministeren ud af, at det måtte man ikke, og gav toldvæsenet besked på, at man højst måtte medtage 10 l, og det skete med henvisning til en lovgivning, som omhandler brændstof til motorkøretøjer.

Jeg klagede til EF-Kommissionen og til EF-Parlamentet herover. Min taletid er udløbet, så jeg kan ikke komme længere, men jeg har nu fra EF-Parlamentet fået et brev, hvor-

af det fremgår, at det er enigt med Kommissionen om, at regeringens handling er ulovlig. Jeg vil gerne spørge skatteministeren her i dag, om han omgående vil ophæve den ulovlige handling, der er begået.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Hr. Dohrmann bliver ved med at tale om grænsehandelen i sammenhæng med den foreliggende sag, og derfor bliver jeg nødt til at præcisere over for hr. Dohrmann, at det for os ikke er afgørende, hvordan disse afgifter har virket sammen med grænsehandelen. Det, der er afgørende for os, er, at vi ikke vil diskutere det i sammenhæng med grænsehandelen, for vi vil ikke have, at den danske afgiftspolitik skal fastlægges af EF. Derfor har vores markedspolitiske ordfører, fru Elisabeth Bruun Olesen, skrevet et brev til de øvrige EF-modstandere og foreslået, at vi tager fat på, hvordan man i forbindelse med EF-modstanden kan nå frem til en løsning på disse problemer med grænsehandelen. Det er dér, de hører hjemme. Og hr. Dohrmann skal være velkommen i den kreds, hvis han vil tilslutte sig et stykke EF-modstanderarbejde, for det er det eneste, der kan hjælpe på grænsehandelsspørgsmålet; det skal ikke blandes sammen med dette her.

Hans Hækkerup (S):

Jeg lyttede med stor interesse til hr. Dohrmanns indlæg og synes faktisk, det var fantastisk, hvad han kunne få sig sely til at sige. Han svang sig endda op til at sige, at han var overrasket over at se Socialdemokratiet som regeringens garant.

Nej, vi er ikke på nogen måde regeringens garant, og det vil vi heller ikke blive, men det betyder ikke, at vi vil stemme for hvad som helst – heller ikke hr. Dohrmanns forslag.

Jeg understregede i mit indlæg heroppefra klart og tydeligt, at vi var tilhængere af, at man i en situation med faldende energipriser forhøjede energifgifterne. Jeg har også sagt, at vi ville have været parate til at være med til at fastfryse marts 1985-niveauet, hvis der havde været rimelig social balance i det, regeringen lagde frem, og hvis man havde sikret, at de svage grupper ikke blev ramt. Men

[Hans Hækkerup]

det gjorde regeringen jo ikke, da den fremlagde sine afgiftspakker.

Endvidere vil jeg sige til hr. Dohrmann, at jeg i mit indlæg bebudede, at Socialdemokratiet ville fremsætte forslag om forhøjelse af de sociale ydelser netop til disse grupper, og i den forbindelse vil jeg gerne spørge hr. Dohrmann, om Fremskridtspartiet vil stemme for vores forslag, når det fremsættes. Det forventer vi efter det indlæg, hr. Dohrmann kom med heroppe.

Endelig har jeg også et spørgsmål til skatte- og afgiftsministeren – jeg forstår, at han er til stede i salen, men måske ikke åndeligt nærværende – et spørgsmål, som jeg allerede har haft lejlighed til at stille et par gange til ordførere fra regeringspartierne, og som jeg endnu ikke har fået noget svar på, men som jeg går ud fra at ministeren kan besvare på regeringens vegne, nemlig hvad regeringen vil gøre for pensionisterne eller for de arbejdsløse, der ikke har fået deres arbejdsløshedsdagpenge reguleret de sidste fem år. Hvad vil regeringen gøre for dem? De modtager nu deres olieregning for januar måned med en kæmpeudgift – prisen er på et niveau, der ligger klart over marts 1985. Vil regeringen være med til at give sociale kompensationer? Eller vil regeringen ændre sin reguleringsmekanisme ved at fremrykke reguleringsdatoen?

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

I anledning af det konkrete spørgsmål, hr. Dohrmann stillede vedrørende hr. Dohrmanns private import af fyringsolie fra Vesttyskland, kan jeg oplyse, at reglerne om, hvad man kan føre over grænsen uden at betale told og afgift, står i vores rejsegodsbekendtgørelse. Denne rejsegodsbekendtgørelse er naturligvis fuldstændig i overensstemmelse med EFs regler. Fortolkningen af denne rejsegodsbekendtgørelse påhviler ministeren for skatter og afgifter, og den fortolkning, som jeg gav af rejsegodsbekendtgørelsen, da det blev aktuelt, hvad der foregik nede ved grænsen – og før den tid var der jo ikke grund til at gøre noget som helst ved problemet – er fuldstændig korrekt og ikke bestridt af nogen som helst myndighed, der har kompetence til at bestride den danske regerings fortolkning.

Jeg forstår heller ikke på dette punkt, hvad det er, hr. Dohrmann siger om, at der skulle være nogen i EF-Parlamentet eller nogen, der har talt med nogen, der mener noget andet. Det kan hr. Dohrmann da godt lægge vægt på, men hvis EF-Kommissionen er utilfreds med den danske regerings fortolkning, tror jeg nok, at den kan finde ud af, hvortil den skal rette henvendelse, men regeringen har ingen henvendelse fået, og det er klart, for fortolkningen er regeringens anliggende, og fortolkningen er korrekt.

Hr. Hans Hækkerups konkrete spørgsmål hører under Socialministeriet, og hr. Hans Hækkerup må rette henvendelse dér for at få et præcist svar.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg skal så bare nøjes med at konstatere, at regeringen altså ikke havde noget svar på dette spørgsmål.

Dohrmann (FP):

Jeg har lagt mærke til, at skatteministeren har udtalt, at han ikke har modtaget nogen henvendelse fra EF, og jeg vil derfor tillade mig kort at citere et brev fra De Europæiske Fællesskaber, Det Europæiske Parlament, dateret den 14. januar 1987. Brevet er fra Giuseppe Amadei, formand for udvalget for forretningsordenen og for andragender. Jeg citerer:

»Om: Andragende nr. 36/86 vedrørende olierestriktioner ved grænsen:

Idet jeg henviser til mit brev af 27. juni 1986, er det mig en glæde herved at kunne meddele Dem, at de af Kommissionen ønskede oplysninger nu foreligger (PE 109.172).

Udvalget for forretningsordenen og for andragender drøftede på baggrund heraf sagen på sit møde den 27.-28. november 1986.

Udvalget for forretningsordenen og for andragender var enig med Kommissionen i, at de omhandlede bestemmelser ikke bør finde anvendelse på andre brændstoffer end brændstoffer til motorkøretøjer; udvalget besluttede imidlertid at udskyde sin endelige stillingtagen, indtil den danske regering har taget stilling til Kommissionens anmodning om at tage holdningen til dette spørgsmål op til fornyet overvejelse.

[Dohrmann]

Jeg skal holde Dem underrettet om sagens videre forløb.«

Vil ministeren virkelig hævde, at regeringen ikke har fået en henvendelse fra EF? Så er der et eller andet, der er ravruskende galt, og jeg skal sørge for, at der bliver tilsendt EF et brev i morgen, hvori jeg citerer ministeren for her i dag at have sagt, at han aldrig har modtaget en sådan henvendelse, for som det fremgik af det, jeg citerede, er det såvel udvalget for forretningsordenen som Kommissionen, der er enige i, at den danske regering fortolker bestemmelserne ulovligt. Derfor lyder det besynderligt, når ministeren hævder, at han ingen henvendelse har fået, men det vil jeg da selvfølgelig foreløbig tage for gode varer.

Må jeg så sige til hr. Hans Hækkerup, at vi naturligvis skal se det forslag, Socialdemokratiet fremsætter, inden vi kan give vores tilslutning, men jeg røber da ikke for meget ved at sige, at hvis det udelukkende går i retning af det, hr. Hans Hækkerup sagde heroppefra, er jeg da temmelig overbevist om, at vi vil se positivt på det.

Jeg kunne imidlertid godt tænke mig at vide, al den stund Socialdemokratiet også stemte imod påskepakkens energifgifter og hr. Hans Hækkerup nu taler så varmt om de sociale uligheder osv.: hvad har egentlig ændret sig, i positiv retning vel at mærke, fra påskepakken blev gennemført og frem til i dag, siden hr. Hans Hækkerup og dermed Socialdemokratiet agter at stemme imod at føre niveauet tilbage til det, det var på inden påskepakken?

Jeg kan ikke se noget, der er gået i positiv retning, i hvert fald ikke for de svage grupper, som hr. Hans Hækkerup taler så pænt om.

Må jeg så ikke sige til hr. Albrechtsen, at uanset om man siger ja eller nej til EF, er det nu trods alt det, der sker rent praktisk, man må tage stilling til, og selv om hr. Albrechtsen er nok så meget modstander af EF og påstår, at EF ikke skal bestemme, hvorledes politikken skal være herhjemme, er det en kendsgerning, at milliarderne ruller ud af Danmark og ind i Vesttyskland, bl.a. som følge af påskepakken.

Formanden:

Vi nærmer os afslutningen af førstebehandlingen. Der er nogle få korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Nu kunne jeg se, at hr. Per Hækkerup bad om en kort bemærkning ...

Formanden:

Hans Hækkerup.

Pia Kjærsgaard (FP):

Undskyld, hr. Hans Hækkerup, det andet ligger i blodet. Så kunne hr. Hans Hækkerup, når han nu kommer herop, passende svare på, om det ikke er bedre samfundsøkonomisk, at Socialdemokratiet stemmer for vores forslag, så afgifterne bliver sat ned, i stedet for at man bibeholder dem og så siger: kom op til os og få, hvad I har brug for, så betaler samfundet igen afgifterne. Jeg kan ikke engang finde udtryk for, hvad jeg mener om det, men jeg finder faktisk, at det er temmelig åndssvagt, for at sige det mildt.

Først beskatter man borgeren til den bare skjorte, og så kommer man fra samfundets side og siger: nu skal I bare se her, nu får I igen! Der er en masse omsvøbsdepartementer imellem de to ting, og derfor ville det være meget, meget mere fornuftigt, hvis Socialdemokratiet gik ind for dette forslag. Det ville hele Danmark have gavn af, også de, der sidder og fryser i øjeblikket. Jeg synes, hr. Hans Hækkerup skulle prøve at svare på det.

I øvrigt har jeg stillet det spørgsmål til socialministeren, hvor meget samfundet går igen gennem alle disse skrivebordsteoretikere, der skal til for at gennemføre hr. Hans Hækkerups forslag.

(Kort bemærkning).

Hans Hækkerup (S):

Jeg skal bare gøre Fremskridtspartiets ordførere opmærksomme på, at det, de stiller forslag om, ikke er en tilbageførsel af afgiftsniveauet til marts 1985, som jeg udtrykkeligt havde sagt.

Desuden vil jeg godt understrege, at vi mener, der af energipolitiske grunde skal være en forholdsvis høj energipris i dette land, fordi det tilskynder til besparelser. Det, der

[Hans Hækkerup]

for os har været det afgørende, har imidlertid været at sige, at der er en lang række grupper i dette samfund, som godt kan bære dem, men at der så sandelig også er nogle grupper, der ikke kan bære dem, og det er dem, vi mener vi skal hjælpe.

Jeg forstod hr. Dohrmann sådan, at Fremskridtspartiet nu var indstillet på at stemme for højere sociale ydelser, og det synes jeg var et positivt tilsagn.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 177:

Forslag til lov om anlæg af fast forbindelse over Storebælt.

Af ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen).

(Fremsat 21/1 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Søgaard (S):

Det ses jo ofte, at en god sag modnes, når man har haft gentagne behandlinger af den, og vi må jo nok sige, at den, vi i dag behandler, har været endevendt mange gange. Vi er nu efter vor opfattelse helt fremme ved målstregen. Der er jo et stort politisk flertal, som står bag aftalen om gennemførelse af en fast Storebæltsforbindelse, og jeg tror ikke, befolkningen vil forstå det, hvis en vedtagelse her i Tinget ikke også følges op af en igangsættelse af byggeriet.

Der har jo op gennem årene været foreslået forskellige løsninger. De er alle blevet ku-

legravet, og vi er altså nu endt i det lovforslag, som foreligger her.

Men det er jo ikke alene Storebæltsforbindelsen, det drejer sig om. Det er en væsentlig del af den samlede trafikudvikling for hele landet, der med dette forslag lægges op til. Jeg tror heller ikke, at vore nordiske venner vil forstå os, hvis vi så tæt på målstregen og med deres egen trafikudvikling i mente ikke kommer igennem med det projekt, der her foreligger, og som må siges at være et af nøgleområderne i den overordnede trafikplanlægning mellem Skandinavien og det øvrige Europa.

Alle rimelige undersøgelser har været foretaget, og de tekniske og miljømæssige for- bedringer i forhold til 1973-loven er indbygget i det nye forslag; det skal bl.a. sikre en uændret vandgennemstrømning i Storebælt. Vi har fra vores side meget stærkt præciseret, at havmiljøet i forbindelse med byggeriet ikke må forringes, og vi vil meget nøje følge udviklingen på dette område.

Baggrunden for lovforslaget er den politiske aftale, som er indgået mellem regeringen og Socialdemokratiet. Vi har lagt megen vægt på at få den kollektive trafik ført frem så hurtigt som muligt, som det fremgår både af den politiske aftale og af lovforslaget. Det sker ved etableringen af en jernbaneforbindelse som 1. etape gennem en sænketunnel over Østerrenden og via en lavbro over Vesterrenden, og derefter fortsætter man med en 2. etape med motorvejsforbindelsen ca. 1 år før færdiggørelsen af jernbanedelen. Her bliver det jo enten højbro eller tunnel, hvad angår Østerrenden, og motorvej på lavbroen over Vesterrenden.

Selskabsformen er lidt anderledes konstrueret end i 1973-loven, men dækker i realiteten det samme, nemlig at staten ejer aktiekapitalen. Vi er ifølge aftalen, som det fremgår af lovforslaget, også enige om, at ministeren kan pålægge det aktieselskab, der allerede er dannet, at opretholde en bilfærgeforbindelse mellem Sjælland og Jylland over Kattegat og tilsvarende mellem Spodsbjerg og Tårs.

Derudover er det i aftalen fastslået, at den trafikale forbindelse mellem Århus og Ålborg gennemføres som motorvejsforbindelse senest i 1993. Endvidere skal vejforbindelsen udbygges i Vendsyssel til færdiggørelse senest i 1996. Udbygningen skal ske i overensstemmelse med de resultater af planlægningsar-